

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Мариана Атанасова Асенова, член на научното жури

ОТНОСНО: Дисертационен труд на тема „Роля на бизнес сектора за развитието на нова туристическа дестинация“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Любен Станев Лалев

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Представената от Любен Станев Лалев документация във връзка с присъждането на образователната и научна степен „доктор“ отговаря на изисванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и на Препоръчителните критерии за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Геолого-Географски Факултет.

От приложените документи е видно, че г-н Лалев е получил образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ по специалност „Организация и управление на хотела и ресторанта“ в Колежа по туризъм към Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, където е получил и магистърската си степен по специалност „Туризъм“ със специализация „Икономика и организация на туристическия бизнес“. Така е изпълнено изискването на Чл. 6 (1) от Закона за развитието на академичния състав в Република България, образователната и научна степен „доктор“ да се придобива от лице с образователно-квалификационна степен "магистър".

Докторант Любен Лалев е зачислен за докторантура на самостоятелна подготовка в професионално направление 4.4. Науки за земята (научна специалност „География на рекреацията и туризма“) към катедра „География на туризма“ със заповед на ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ РД-20-270/30.01.2013 г., считано от 10.02.2013 г. Докторантът успешно е положил изпит от специалността „География на туризма“ с оценка Отличен (5,50). Участвал е в преподавателската дейност на катедрата с изнесени лекции по дисциплините „Маркетинг в туризма“, „Хотелски операции“ и „Управление на туристическите дестинации“. В периода на обучение е взел участие в 2 научни конференции, един научен докторантски и асистентски семинар, и в обучително теренно проучване за докторанти. Подготвени и представени от него са 3 доклада по теми, свързани с дисертацията. Два от докладите са отпечатани, а третият е

одобрен за включване в сборник, който е под печат. Така са изпълнени и препоръчителните критерии за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Геолого-Географски Факултет на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, според които за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ се изискват най-малко 2 приети за печат научни публикации по темата на дисертацията. Отчислен е с право на защита със Заповед на ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ РД-20-1145/21.07.2014 г., считано от 10.06.2014 г.

Предложеният за становище дисертационен труд е в професионално направление: 4.4. Науки за земята и научна специалност „География на рекреацията и туризма“. Дисертацията е в обем от 229 стр., от които 9 стр. библиография с 213 източници и 12 интернет страници. Освен значителния брой на използваните източници, положителен е фактът, че от използваните източници 106 са съвременни издания на чужд език. Като цяло цитирането е направено коректно. Отделно са представени 17 приложения, от които най-значими са приложенията от № 1 до № 4, които съдържат анкетните карти, използвани при самостоятелното теренно проучване, както и приложение № 17, което представя детайлно в графичен вид резултатите от анкетното проучване и съдържа общо 49 фигури. В основния текст са поместени 45 таблици и 33 фигури, които улесняват възприемането и демонстрират уменията на докторанта да систематизира и генерализира. Техническото оформление е добро, но може да се отчете затруднението при четене, което се създава от липсата на хипер-връзка на съдържанието, фигурите и таблиците с конкретното им място в текста.

Обектът и предметът на дисертационния труд са правилно определени, като във фокуса на изследването е община Луковит и развитието на туризма на нейната територия. Основната цел на докторанта е да се представи важната роля на бизнес сектора за развитие на нова туристическа дестинация чрез разкриване на функциите му и взаимодействието му с останалите заинтересовани страни. За целите на проучването докторантът удачно е дефинирал понятието „нова туристическа дестинация“. Г-н Лалев познава отлично общината и нейното туристическото развитие като е пряк участник в процеса, тъй като е собственик на два от трите хотела в гр. Луковит, а освен това се ангажира с подпомагане на общинската администрация за подобряване на местната среда и туристическите обекти, включително с финансови средства.

Разнообразието от използваните методи показва уменията на докторанта да провежда собствено научно изследване, подчинено на практическите нужди при развитието на дадена туристическа дестинация. Заслужава да се отбележи обхватното теренно изследване чрез анкетно проучване на заинтересованите от туристическото развитие страни – представителите на бизнеса, заетите в туризма, местното население и самите туристи. Данните от изследването са коректно обработени и представени, като са послужили за разработване на насоките за

разрешаване на констатираните проблеми, съпътстващи развитието на община Луковит като туристическата дестинация. Много точен е и представеният SWOT-анализ.

Структурата на дисертационния труд отразява логическата последователност на дефинираните за постигането на целта задачи. Разработката е организирана в 4 основни глави, като методологичните основи на изследването са обособени в самостоятелна глава със същото наименование. С голяма тежест в работата е изясняването на теоретичните постановки, свързани с туристическата дестинация, нейната структура и управление, представено във втора глава „Структура на туристическата дестинация“. Своеобразно обобщаване на информацията от многобройни източници – български и чуждестранни, представлява създаденият модел на изследването, който представя мястото на бизнес сектора и взаимовръзката му с останалите партньори в развитието на туристическата дестинация. На основата на този модел последователно в две отделни глави са проследени, от една страна, съвременното състояние на туризма, ролята на бизнес сектора и взаимовръзките му с другите актьори (в трета глава „Териториална система на туризма в община Луковит“), а от друга са структурирани насоките за решаване на настоящите проблеми в Концепция за развитие на община Луковит като туристическа дестинация (в четвърта глава).

Основните приноси на автора могат да бъдат обобщени в няколко насоки:

- Създаване на теоретичен модел на изследването, който позволява да се изведе ролята на бизнес сектора за развитието на дадена туристическа дестинация и да се изследват взаимовръзките му с останалите партньори;
- Детайлно проучване на териториалната система на туризма в община Луковит и нейната среда;
- Практико-приложен аспект на изследването с очертаването на насоките за бъдещото развитие на туризма в общината чрез преодоляване на проблемите, съпътстващи развитието, които са констатирани в хода на проучването.

За съжаление, дисертантът не е постигнал единство в изразните форми в цялата разработка, поради което на места в текста научният изказ е подменен с по-скоро разговорен стил, като много често изказването на собствено мнение е решено чрез изразяване от първо лице, което не е подходящо за подобен тип разработки. Освен това, неточности в изразяването и особено пунктоационните грешки, затрудняват четенето и възприемане на работата.

Други пропуски и грешки, които могат да бъдат посочени, се свеждат до:

- Необходимо е използване на по-съвременни данни за туристическото търсене (до 2013 г.);
- Насоките за решаване на проблемите могат да се систематизират на ниво публичен сектор, бизнес сектор и неправителствен сектор, което би довело до по-ясно разкриване на

техните бъдещи ангажименти. Освен това, не е направена връзка с Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г.;

- Представянето на резултатите от анкетните проучвания трябва да предшества SWOT-анализа.

Авторефератът като самостоятелна разработка отразява съдържанието на дисертационния труд, но се констатира разминавания в номерирането на приложените таблици и фигури. Освен това неприемливо е твърдението, че „основните научни приноси се съдържат в точка 4.7. Насоки за решаване на проблемите, възникнали при развитието на община Луковит като туристическата дестинация и ролята на бизнес сектора”, тъй като дефинираните насоки имат практико-приложен характер.

В заключение, представеният дисертационен труд съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по отношение на туристическата дестинация и нейното управление, и същевременно демонстрира способности за самостоятелно научно изследване, с което се отговаря на изискванията на Чл. 6 (3) от закон за развитието на академичния състав в Република България и Чл. 27 от Правилника за приложението му.

Като научен консултант на докторанта мога да посоча, че през целия период на докторантурата г-н Лалев работи с голямо усърдие и се придържа стриктно към дейностите, залегнали в индивидуалния план, което доведе до сериозно израстване в усвояването и създаването на научно съдържание.

На основа на посочените в становището аргументи давам положителна оценка на дисертационния труд на г-н Любен Станев Лалев за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

04.12.2014 г.

Гр. София

Изготвил:

Доц. д-р Мариана Асенова